

Danmarks Biblioteksforenings Forretningsudvalg

Forretningsudvalgsmøde

TID: Onsdag den 29. marts 2017, kl. 17-ca. 20 (dagen før Topmødet).

MØDESTED: Comwell Korsør, Ørnumvej 6, 4220 Korsør. Telefon: 5835 0110.

REFERAT

Deltagere: Steen B. Andersen, Kirsten Boelt, Lars Bornæs, Martin Lundsgaard-Leth, Hanne Pigonska, Michel Steen-Hansen (referent).

Afbud: Hans Skov, Inge Dines, Claus Mørkhøj, Paw Ø. Jensen

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Bilag: [Referat](#) af møde.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat af forretningsudvalgsmøde den 17. november 2016, kl. 16.30-20

Se dagsorden, referat og bilag på www.db.dk/FU20170123

Indstilling

Godkendes.

Afgørelse

Tiltrådt.

2. DB kampagne

Bilag: Demokratikampagne2017 oplæg

Sagsfremstilling

I Virksomhedsplan 2017 har man i FOKUS17 lagt særlig vægt på:

FÆLLES NATIONAL KAMPAGNE & KOMMUNALVALGET

I forbindelse med 2016-debatten om en eventuel ny bibliotekslov, rejste sig et behov for at skabe en fælles forståelse og et fælles billede af det "det moderne bibliotek" i offentligheden. Derfor har DB arbejdet med en 2017-kampagne, som sætter biblioteket på dagsordenen, og sætter dagsordenen via mere fælles synergi og synlighed på tværs af alle bibliotekerne. En kampagne der skal tydeliggøre bibliotekernes betydning for udviklingen af dagens velfærdssamfund, bibliotekets rolle for det enkelte menneske. Konceptet bygger på, at bibliotekerne lokalt spiller sammen om en fælles kampagne, hvor vi i fællesskab viser, at Biblioteket er Danmarks største "medie".

Der udvikles én årlig stor fælles kampagne, med ét enkelt årligt tema og mange måder at være med på og et årshjul, hvor medlemmerne inddrages i at udvikle og sætte temaer for den årlige kampagne. Idéen er at præsentere årets tema på Det Bibliotekspolitiske Topmøde i foråret og at kampagnen kulminerer i efteråret. Første gang omkring kommunalvalget i 2017.

Det har vi både på repræsentantskabsmødet og på topmødet valgt at sætte fokus på. Det vil også afspejle sig i, at man både på partigruppemøderne og i det faglige gruppe B's temamøde vil drøfte idéen. Selve kampagnen vil blive præsenteret torsdag eftermiddag i plenum.

På mødet drøftes hvordan vi skaber en bred opbakning til kampagnen, hvor temaet DEMOKRATI. Kampagnen kulminerer i uge 41 på Danmarks Biblioteker.

På topmødet vil der udover præsentation af kampagnen fra scenen være en del andre fokusskabende elementer. Der vil være trendspottere fra lokale projekter som f.eks. [Demokratistafetten](#) ligesom vi har skabt forskellige andre aktiviteter, der skal skabe opmærksomhed på kampagnen, og bibliotekernes demokratiske rolle.

Vi har således inviteret alle biblioteker til at være med i at udforme og skabe kampagnen, og når den skal udfoldes vil kampagne materialerne blive stillet gratis til rådighed for DB's medlemskommuner, hvorimod der vil være en egen betaling forbundet for ikke-medlemskommuner deltagelse.

Direktøren vil fortælle om de enkelte elementer som præsenteres på topmødet, samt tidsplanen for resten af året.

Vi drøfter kampagnen og det videre forløb, samt hvordan FU vil italesætte den på topmødet i de forskellige sammenhænge.

Indstilling

Koncept og slagplan drøftes og tilpasses FU's beslutninger.

Afgørelse

En række fælles idéer blev drøftet.

Fælles event til åbning over hele landet.

Alle borgmestre åbner ugen med at læse op på alle landets biblioteker.

Alle biblioteker opsender balloner med talebobler.

Der laves valgplakater med talebobler med en tekst a la "Hvor er demokratiet?" som opsættes på lygtepæle, det lækkes så til pressen at det er biblioteket, og svaret er, at på biblioteket er der demokratiske samtaler.

Det kunne også være plakater med FakeNews.

Der skal være fokus på førstegangsvælgere.

App – med quiz og vejledning.

Kirsten tager idéen op på CB ledermøde den 4. maj om muligheden for at skabe én fælles event i uge 41.

Lars tager den op med BCF, om muligheden for at skabe én fælles event i uge 41.

3. Det Bibliotekspolitiske Topmøde 2017

Bilag: db.dk/2017

Sagsfremstilling

Vi kigger en sidste gang på programmet og drøfter FU's rolle på topmødet.

På topmødet vil der udover den direkte præsentation af kampagnen "Biblioteker og Demokrati" være fokus på en anden underliggende aktivitet, nemlig en #FakeNews kampagne.

Her sætter vi fokus på det at kunne gennemskue falske nyheder som en væsentlig del af at være en deltagende demokratisk medborger.

Mange taler om et postfaktuelt samfund og at falske nyheder er styrende for medierne #brakingNews, og hvad vi alle sammen deler og læser på de sociale medier.

Mange taler om at pressen som "den fjerde statsmagt" skal være der man afslører de falske nyheder, og vi ser også en voldsom vækst i "detektor programmer", som afprøver om nyhederne er falske.

Udfordringen er blot at nyhedsstrømmen går stadig stærkere, og der også i medieverdenen er en tendens til, at det væsentligste nyhedskriterium er at komme først. Ud fra devisen "del eller dø" er det ikke altid kildekritik og tjek af fakta der kommer først.

Derfor skal den deltagende demokratiske medborger have viden og redskaber til selv at kunne gennemskue de falske nyheder. Her spiller bibliotekerne en væsentlig rolle, som de der har redskaberne til at tjekke Fake News og klæde borgerne på til selv at kunne gøre det.

På den vis kan vi måske endda kalde biblioteket "den femte statsmagt" som institutionen der med den livslange læring, klæder borgerne på til at være de aktive deltagende medborgere, som ikke kun har adgang til information, men også har evnen til at bruge og gennemskue. Årsagen til at folkeoplysning og folkebibliotek blev skabt som en forudsætning for folkestyret.

Derfor har Danmarks Biblioteksforening på Det Bibliotekspolitiske Topmøde udviklet en guide til "Sådan spotter du Fake News" som vi har lavet i plakat format, som efterfølgende vil blive sendt til landets biblioteker, med opfordring om at lave lokale aktiviteter om hvordan man spotter Fake News. Danmarks Biblioteksforening vil også udsende en pressemeddelelse om det efter topmødet, se mere db.dk/FakeNews

For at sætte fokus på temaet til topmødet vil deltagerne blive mødt af plakater fra Fakestra Bladet som denne når de kommer:

Længere inde på topmødet vil man så blive mødt af de plakater som vi har lavet til bibliotekerne.

SÅDAN SPOTTER DU FAKE NEWS

TJEK KILDEN
Undersøg siden, dens link og nyhedens forfatter. Virker det hele troværdigt?

LÆS VIDERE
Holder overskriften, når du læser hele artiklen? Understøtter den historien?

ER DET EN JOKE?
Er artiklen seriøs eller er den ment for sjov? Tjek om kilden laver satire.

TJEK DATO
Er nyheden aktuell? Hvis ikke, kan det gøre den irrelevant eller ligefrem vildledende.

FORDOMSFULD?
Overvej om dine egne overbevisninger påvirker din dømmekraft.

SPØRG EKSPERTEN
Besøg biblioteksvagten.dk online, hvor der er folk klar til at hjælpe dig eller kom ind på biblioteket.

BRUG DANMARKS BIBLOTEKER

Indstilling

Sagen drøftes og rollerne fordeles.

Afgørelse

Orienteringen taget til efterretning (og plakaten blev efterfølgende rettet for stavefejl).

4. eReolen og bibliotekernes fremtidige e-bogsudlån og DBC

Sagsfremstilling

Formand og direktør har afholdt møde med kulturminister Mette Bock vedrørende bibliotekerne og den fysiske og digitale formidling.

På mødet drøftede vi, at siden bibliotekerne udlånte deres første e-bog for 6 år siden er udviklingen gået stærkt og mange forskellige modeller er afprøvet og forhandlet. Der har været et fald i de fysiske udlån, som har mange årsager, hvoraf de mest afgørende er liberalisering af bogmarkedet, som har gjort bøger billigere og tilgængelige i andre butikker end boghandler, samtidig med en stigning i købekraft og et generelt ændret medie- og kulturbrug. Men det tyder ikke på danskerne læser mindre.

I 2015 oplevede bibliotekerne også en samlet stigning i udlånet, når man lagde det fysiske udlån sammen med udlånet af e-bøger.

I de seneste år har der været en del debat om bibliotekernes e-bogsudlån. eReolen som er foreningen bag kommunernes fælles indkøb og udlån af e-bøger er i konstant dialog og forhandling med forlag, om at afprøve nye metoder og forretningsmodeller. I 2014/15 har alle forlag deltaget, og i andre har der været en del af de store forlag som selv har afprøvet andre modeller.

I øjeblikket findes der kun én fælles udlånsportal af e-bøger via folkebibliotekerne og det er eReolen. For tiden er der kun tre forlag som ikke ønsker at deltage i samarbejdet omkring eReolen og udlån til borgerne via bibliotekerne.

Men der er desværre stadig en håndfuld af de store forlag som ikke er med i eReolens samarbejde, nemlig Gyldendal, Politiken og Modtryk, Peoples Press og Gad, mens over 250 andre forlag deltager i samarbejdet på forskellige individuelle vilkår.

Der er heldigvis kommet gang i dialogen og forhandlinger igen efter EU-domstolsafgørelsen, som sidestiller e-bøger med fysiske bøger samt politiske signaler fra dig om at bogbranchen selv skal finde en løsning på udlån af e-bøger.

Det håber vi i Danmarks Biblioteksforening vil lykkes, så bibliotekerne forhåbentlig snart kan udlåne alle de danske e-bøger igen.

I Danmarks Biblioteksforening vil vi gerne indbyde alle interessenter til et dialogmøde, hvor vi godt kunne tænke os at Kulturministeren indledte. Herefter præsenteres forskellige modeller fra forlag, forfattere og eReolen, hvorefter vi laver en fokuseret debat om fremtidens e-bogsmarked og bibliotekernes formidling af e-bøger.

Andre store forlag som Lindhart og Ringhof har indgået en flerårig aftale med eReolen, og er i fuld gang med at digitalisere deres bagkatalog, så også disse titler kan indgå som e-bøger der kan udlånes.

De udtrykker begejstring og vil gerne udbrede den danske "eReols model" til andre europæiske lande, da de mener den modner markedet og øger vækst og læselyst.

I december måned sidste åbnede eReolen et nyt forsøg med eReolen-go, som er rettet mod skoleelever, der med deres UNI login kan få adgang til alt den skønlitteratur, som er på eReolen, og som de ikke længere møder

i særlig stort omfang på "skolebiblioteket" Det Pædagogiske Læringscenter. Det har på få måneder betydet, at man nu udlåner over 10.000 titler til skoleelever oveni de ca. 75.000 titler, som samtidig udlånes på eReolen. Dette sætter fokus på det nødvendige samarbejde mellem folkeskolerne og folkebibliotekerne, som en indgang til læselyst og formidlingen af skønlitteratur.

Samarbejdet med skolen er vigtigt, da undersøgelser påpeger en væsentlig årsagssammenhæng mellem fritidslæsning, evnen til at læse og det at gennemfører en uddannelse. Et område, hvor vi i Danmark har en del udfordringer. Derfor er det naturligt, at se på mulighederne for at folkebibliotekerne i samarbejde med grundskolerne, får en stærke rolle i at løfte læselyst og læseevnen.

På mødet vil formanden orientere om mødet med Kulturministeren, og de videre perspektiver.

Formanden vil også give en mundtlig orientering om situationen i DBF efter drøftelse med KL og Kulturministeren.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på fremtidige tiltag, samt DB rolle i at skabe dialog mellem parterne.

Afgørelse

Der arbejdes videre med idéen om at skabe et dialog møde.

5. Digitale Biblioteksstrategier fra Tænketanken Fremtidens Biblioteker

Sagsfremstilling

Tænketanken inviterer til lanceringskonference den 24. april i anledning af rapporten: 'Digitale Biblioteksstrategier'. Rapporten er en undersøgelse af danskernes digitale biblioteksvaner og brug: Hvad udfordrer og hvad understøtter de digitale tilbud i det lokale? Rapporten giver både indblik i tidens digitale tendenser og skal fungere som værktøj for bibliotekerne til at udvikle den digitale kurs.

Direktøren for DB Michel Steen-Hansen har smugkigget lidt i rapporten og præsenterede tre hovedtendenser på Dansk IT konference om Digital Dannelse på Christiansborg den 22. februar.

Den korte udgave af hovedpointerne er at man i bruges af digitale materialer ser begyndende tendenser til:

- Større brug fra udkanten
- Større brug fra lavere uddannede
- Sammenhæng mellem fysisk og digital brug

Se mere her [Når digital dannelse bliver et politiske spørgsmål...](#)

Tænketanken præsenterer på lanceringskonferencen den 24. april rapporten, og kulturekspertter og digitale aktører giver deres syn på fremtidige udviklingsområder og tendenser. Læs mere om dagens opbygning, samt hvilke oplægsholdere der kommer, i invitationen til højre.

Så kom og deltag i en inspirerende og fagligt udfordrende konference om bibliotekernes fremtidige digitale strategier. Rapport uddeles på dagen.

[Tryk her for tilmelding](#)
[Se det fulde program](#)

Indstilling

På FU mødet drøfter vi de foreløbige resultater og de politiske perspektiver med henblik på om det giver anledning til udmeldinger fra DB.

Afgørelse

FU afventer rapporten den 24 april og opfordrer til at der arbejdes med at skabe strategiske udmeldinger afhængig af undersøgelsens anbefalinger.

6. Folkemøde

Bilag: Søger du en skarp og kompetent debattør til din debat på Folkemødet?

Sagsfremstilling

Danmarks Biblioteksforening, Tænk tanken, Centralbibliotekerne, Bibliotekschefforeningen, Det Kongelige Bibliotek og Bibliotekarforbundet samarbejder under navnet *Danmarks Biblioteker* om fælles debatarrangementer på Folkemødet. Vores scene i år bliver på Allinge Bibliotek. En ide kunne være:

BIBLO PLADSEN

Vi indtager plænen omkring biblioteket,
hvor vi sår hundredvis af demokrati state-
ments i løbet af folkemødet.

Det er postkort, plinde og tush ...

Og nogle folk, der vil give en hånd med
kunne man få biblioteksfolk fra Bornholm
med eller nogle af dem der brænder for
biblioteket til at være frivillige eller få et
par studerende med - vi har nogen der
kan sættes i spill...

EVT. Kæmpebanner på bygningen?

Men der arbejdes med flere forskellige ideer til at indrette og indramme vore debatter, som drøftes på mødet.

Vi har udarbejdet en præsentation af alle de kapaciteters vi sender til Folkemødet, og udsendt til andre interesseorganisationer, med titlen "Søger du en skarp og kompetent debattør til din debat på Folkemødet?"

Aktuelt er vi i gang med at planlægge følgende debatter i eget regi:

Fredag kl. 15:00 - 16:00

Hvordan sikrer vi borgernes digitale tryghed?

Vi er næsten alle online hele tiden. Den offentlige borgerservice er digital, over halvdelen af befolkningen får deres nyheder fra Facebook, og vi accepterer gang på gang alenlange betingelser, hvor man skal afgive personlige data som modydelse. Når vi færdes på nettet, efterlader vi os spor, som kan udnyttes kommercielt og måske bruges imod os. Hvem har egentlig ansvaret for befolkningens datasikkerhed og digitale dannelse? Hvordan sikrer vi befolkningens privatliv på nettet? Hvordan uddannes borgerne bedst til at passe på sig selv og deres data? Og hvor står de kommercielle online-tjenester, når det kommer til borgernes privatliv og datasikkerhed?

Lørdag kl. 10:30-11:10

Trumpisme i Danmark? Hvordan fastholder vi de fælles referencer i et mere og mere opdelt samfund?

I både medieudvikling, den politiske udvikling og det enkelte menneskes levemåde oplever vi en stadig større splittelse. Institutioner som folkeskolen og folkekirken oplever at folk fravælger det traditionelle lokale og nationale fællesskab til fordel fra deres egne håndplukkede fællesskaber. Hvordan skaber vi fortsat sammenhæng i samfundet og sikrer, at forskellige kulturer mødes og integreres? Hvordan skabes de store brede fællesskaber som flertallet vil tage del i? Er landets mest besøgte kulturinstitution, biblioteket, en nøgle til at sikre den demokratiske samtale og befolkningens dannelse? Og løfter biblioteket det ansvar godt nok i dag?

Deltager:

Kulturminister Mette Bock (Bekræftet)

Lørdag kl. 11:20 - 12:00

Public service, Fake News og fællesskabets dannelsesinstitutioner

Vi lever i et online samfund, hvor de væsentligste nyhedskriterier er hastighed og breaking news-overskrifter og hvor de sociale medier er styret af delbarhed og klikpotentiale. Hvilke krav stiller det til civilsamfundets klassiske institutioner såsom folkebiblioteket? Hvilke krav stiller det til bibliotekariske kompetencer som kildekritik, kulturformidling og dannelse i en stadig mere digital verden? Hvordan udvider vi public service tænkningen til at inddrage den traditionelle folkeoplysning, der skal sikre alle lige mulighed for at være deltagende medborgere.

Ud over dette vil vi individuelt deltage i forskellige andre seancer og forsøge af skabe event ud fra vores Demokratikampagne.

SMÅ VISIONER

På Folkemødet vil bogen SMÅ VISIONER blive præsenteret officielt, fordi bogværket er inspireret af Folkemødets vision om at skabe dialog mellem demokratiets udøvere og borgerne. Det er en bog som præsenterer 100 af vores vigtigste demokratiske aktører, og sætter fokus på de visioner og værdier, som driver dem.

Formålet med bogen er at introducere disse 100 organisationer til en ung generation på en underholdende og inspirerende måde. Bogens fornemmeste opgave er at åbne deres øjne op for, at vores demokrati er en vital og spændende udfordring, som de med fordel kan engagere sig i.

Biblioteket er en af de organisationer som bogen præsenterer – se mere <http://www.smaa-visioner.dk/>

På FU mødet vil vi gennemgå de praktiske forhold, sådan at vi kan afstemme forventninger.

Praktisk:

Bosted
Transport
Forplejning

Indstilling

Sagen drøftes og en færdig plan udarbejdes efterfølgende.

Afgørelse

Der skal ikke arrangeres fælles transport, vi forsøger at bruge de busser, der kører hver time mellem Allinge og Gudhjem, hvor vi har lejet ferieboliger. Der forsøges at arrangere fælles spising torsdag aften i Gudhjem omkring 20.30.

4. Regnskab og budgetopfølgning pr. 31.12.16

Bilag. Regnskab

Sagsfremstilling

På FU mødet den 23. januar, aftaltes at ”Ud fra det udsendte og direktørens gennemgang af regnskabsresultat har FU sinnet at godkende det endelige regnskabsresultater pr. mail og oversende til repræsentantskabets endelige godkendelse den 30. marts 2017”

Ud fra det udsendte og direktørens gennemgang af regnskabsresultat 23. januar har FU pr. mail godkendt de endelige regnskabsresultater og oversendt til Repræsentantskabets endelige godkendelse.

Indstilling

Tages til efterretning.

Afgørelse

Tiltrådt.

7. Strategiske overvejelser

Sagsfremstilling

Indstilling

Sagen drøftes ud fra den pr. mail udsendte skrivelse.

Afgørelse

Taget til efterretning.

8. Internationalt

a. EBLIDA

Bilag: [EBLIDA web](#)

Sagsfremstilling

Steen B. Andersen vil på mødet orientere om EBLIDA og situationen omkring EU kommissionernes udspil om copyright, som endnu er undervejs.

Samt status for dette års EBLIDA konference som afholdes i Aarhus den 3. og 4. maj.

Se program og tilmeld jer [her](#)

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på fremtidige politiske tiltag både i forhold til EU, Folketing og Ministerium. Samt planlægningen af konferencen i Aarhus.

Afgørelse

Der arbejdes hen imod, at der laves en Aarhus Statement om bibliotekernes rolle i det digitale Europa

b. IFLA

Bilag: [IFLA web](#)

Sagsfremstilling

Der har været afholdt møde i DB's internationale arbejdsgruppe, forud for at formand og direktør skulle deltage i nordiskmøde den 16.-17. januar.

På sidste møde blev det drøftet hvilke kandidater, som man skal støtte til formand og bestyrelsesmedlemmer for IFLA, og hvilke kandidater vi har fra Danmark.

Kirsten Boelt har hidtil været det danske medlem i Governing Board, men ønsker ikke at genopstille. I stedet har DB nomineret Knud Schulz, den mangeårige leder af Aarhus Hovedbibliotek.

På mødet orienteres om hvilke kandidater der er, og hvilke kandidater vi i nordiske regi har drøftet at støtte.

På mødet drøfter vi om der er nogen, der ønsker at deltage i IFLA 2017 i [Wroclaw, Polen](#); ud over formand, direktør og chefkonsulent Hellen. Niegaard.

Indstilling

Sagen drøftes og det afklares om der er kandidater FU ønsker at støtte.

Afgørelse

Hanne Pigonska, Inge Dines og Martin Lundsgaard-Leth vil gerne deltage. DB udsender anbefalinger til valg til de styrende organer.

11. Orientering om følgende aktiviteter i foråret

- [Høring om digital dannelse](#) på Christiansborg, 22. februar 2017
- [Kom og hør om den opsigtsvækkende bog-dom fra EU-domstolen](#) – Et DB arrangement på [Bibliotekschefforeningen](#) 09-02-2017 11:30 - 12:30
- [DB Forretningsudvalg](#) 29-03-2017 17:00 - 20:00
- Repræsentantskabsmøde 30-03-2017 kl. 12.00-13.00
- [Bibliotekspolitisk topmøde 2017](#) 30-03-2017 09:00 - 31-03-2017 14:00
- [EBLIDA NAPLE Annual Council and Conference](#) 03-05-2017 10:00 - 04-05-2017 16:00
- [DB Forretningsudvalg](#) 15-05-2017 10:00 - 14:00

EVT.

Næste møde 15. maj på DOKK1 i Aarhus.

Med venlig hilsen

Steen B. Andersen
Formand

Michel Steen-Hansen
Direktør